

працягвалі дзейнічаць таварыства ўрачоў Магілёўскай губерніі (заснаванае ў 1862 г.), Гродзенскае (заснаванае ў 1869 г.) і Віцебскае (заснаванае ў 1874 г.) таварыствы ўрачоў. Ствараецца і шэраг новых медыцынскіх таварыстваў. У 1902 г узнікае медыцынскае таварыства ў Бабруйску, у 1903 г. - у Брэсце і інш.

Такім чынам, медыцынскія таварыствы займаліся не толькі навуковымі пошукамі, але і праводзілі вельмі актыўную грамадскую дзейнасць па палепшэнню медыцынскага абслугоўвання і пашырэнню санітарных ведаў сярод простага насельніцтва.

СТАРАЖЫТНАЯ ЛІТВА І СУЧАСНАЯ ЛЕТУВА

А.Е. Карсека

Навуковы кіраўнік – к.гіст.н., дацэнт *С.Ю. Ліўшыц*
Беларускі нацыянальны тэхнічны ўніверсітэт

Імя краіны і народа – гэта іхні маральны тыл і капітал. На працягу сваёй гісторыі мы, беларусы, былі і русінамі, і літвінамі, і тутэйшымі, і нават палякамі. І пасля кожнай новай замены сваёй назвы мы назауседы страчвалі свой надзейны тыл і з нуля пачыналі свой капітал.

Разам з гістарычнай назваю сучасная Літва набыла падмурак кансалідацыі, адзінства свайго народа – багатую гісторыю, а значыць, і будучыню. Мы ж атрымалі поўную блытаніну ва ўласнай гісторыі і сучаснасці, бо само слова Літва (за якім нашыя 500 гадоў) мы успрымаем як нешта асобнае ад нас і чужое.

У гэтай працы прыведзена шмат доказаў таго, што Літва у 12 – 13 стст. знаходзілася не у Аукштайціі, а на тэрыторыі сучаснай Беларусі, у басейне верхняга Немана. І нават да 19 ст. словы «Літва» і «літвін» выкарыстоўваліся як саманазва беларусаў заходняй і цэнтральнай частак нашага краю. Гэтаксама называлі нас і суседзі.

Такім чынам, у працы разбіта хісткая і неабгрунтаваная версія літоўскіх даследчыкаў, паводле якой утварэнне ВКЛ адбывалася праз заваяванне славянскіх земляў безумоўна балцкаю Літвой.

Трэба называць рэчы сваімі іменамі. А свае імя у сучаснай Літвы – ЛЕТУВА, старажытнае ж паняцце ЛІТВА – гэта наша гістарычная назва, выразнае бачанне нашай гісторыі, нашы тыл і капітал.

Праца заснавана на навучальна-метадычнай літаратуры, навуковых даследаванняў М. Ермаловіча і іншых гісторыкаў і дакументальных матэрыялах.

КУЛЬТУРА И ЦИВИЛИЗАЦИЯ И ТИПЫ ИХ СООТНОШЕНИЯ

Н.Н. Кисель

Научный руководитель – *Л.В. Шишова*
Белорусский национальный технический университет

- Культура и цивилизация есть итог исторического процесса, а сама история есть не что иное, как деятельность преследующего свои цели человека.
- Человеческая деятельность, его плодотворность – основа универсализма.
- Культура создает и хранит образцы человеческой деятельности, социального поведения, вырабатывает систему идей ценностных ориентаций.
- Маргарет Мид рассматривала явление “культура” с точки зрения преемственности поколения: 1) постфигуративный процесс (“новое - хорошо забытое старое”); 2) пофигуративный процесс (активный обмен между прошлым и будущим); 3) префигуративный процесс (новое поколение навязывает старому свое мнение).
- Цивилизация – совокупность результатов. Цивилизация – есть переход от культуры, от сознания, творчества к самой жизни.